

ZA6648

**Flash Eurobarometer 426
(Small and Medium Enterprises, Resource Efficiency
and Green Markets, wave 3)**

**Country Questionnaire
Montenegro**

FL426 -MEM

MSP, RESURSNA EFIKASNOST I ZELENA TRŽIŠTA

[Empty rectangular box]

SCR9

[Empty rectangular box]

[Empty rectangular box]
[Empty rectangular box]
[Empty rectangular box]

1

2

3

	4
	5
	6
	7
	8
	9
	10

11

12

13

NEW

--

PITANJE ZA SVE

--

SCR10a Koliko zaposlenih ima u vašoj kompaniji?

(ANKETARU: AKO JE ODGOVOR "NE ZNAM/BEZ ODGOVORA", KÔD '99999' - (SAMO JEDAN ODGOVOR)

					zaposlenih
--	--	--	--	--	------------

FL381 SCR10a

PITATI SCR10b AKO JE KOD 99999 (NE ZNAM/BEZ ODGOVORA) U SCR10a

--

SCR10b Koliko zaposlenih ima u vašoj kompaniji?

(PROČITAJTE NAGLAS – SAMO JEDAN ODGOVOR)

1 do 9 zaposlenih
10 do 49 zaposlenih
50 do 249 zaposlenih
250 zaposlenih ili više
NE ZNAM/BEZ ODGOVORA

1

2

3

4

5

FL381 SCR10b

PITATI SCR11 AKO JE U SCR10a KÔD 1

SCR11 Da li ste kompanija sa samo jednim zaposlenim?

SAMO JEDAN ODGOVOR

Da	1
Ne	2

FL381 SCR11

SCR12a Koje godine je osnovano vaše preduzeće?

(UPISATI ODGOVOR) [UPISATI 9999 AKO JE ODGOVOR NE ZNA/ODBIJA]

--	--	--	--

FL421 D2a

POSTAVITI PITANJE SCR12b AKO JE ODGOVOR 9999 NA PITANJU SCR12a - ODNOSNO REKODIRATI VALIDNI ODGOVOR IZ PITANJA SCR12a

SCR12b Koje godine je osnovano vaše preduzeće?

(PROČITATI NAGLAS – SAMO JEDAN ODGOVOR)

Prije 1. januara 2008.	1
Između 1. januara 2008. i 31. decembra 2010.	2
Između 1. januara 2011. i 1. januara 2015.	3
Poslije 1. januara 2015.	4
NE ZNA/BEZ ODGOVORA (NE ČITATI NAGLAS)	5

FL421 D2b

SCR13 Da li se godišnji promet u vašoj kompaniji u protekle dvije godine povećao, smanjio ili ostao isti?

(SAMO JEDAN ODGOVOR)

Povećao	1
Smanjio	2
Ostao isti	3

Nije primjenljivo (NE ČITATI NAGLAS)	4
NE ZNAM/BEZ ODGOVORA	5

FL381 SCR13

SCR14 Koliki ste promet imali prošle godine?

(PROČITAJTE – SAMO JEDAN ODGOVOR)

100 000 eura ili manje	1
Više od 100 000 do 500 000 eura	2
Više od 500 000 do 2 miliona eura	3
Više od 2 do 10 miliona eura	4
Više od 10 do 50 miliona eura	5
Više od 50 miliona eura	6
Nije primjenljivo (NE ČITATI NAGLAS)	7
NE ZNAM/BEZ ODGOVORA	8

FL381 SCR14

SCR15 Prodaje li vaša kompanija proizvode ili usluge...?

(PROČITAJTE NAGLAS – MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)

Direktno potrošačima	1,
Drugim kompanijama	2,
Javnoj administraciji	3,
NE ZNAM/BEZ ODGOVORA	4,

FL381 SCR15

SCR16 Klasteri su grupe specijalizovanih preduzeća koja blisko saraduju na određenoj lokaciji. Da li je vaše preduzeće dio takvog klastera ili poslovne mreže?

Da	1
Ne	2
NE ZNAM/BEZ ODGOVORA	3

NEW

PITANJE ZA SVE

Q1: ROTIRAJTE STAVKE 1 DO 8

STAVKA 10 SAMO JEDAN ODGOVOR:

Q1	Koje akcije preduzima vaša kompanija kako bi postala efikasnija u pogledu resursa?
----	--

(PROČITAJTE NAGLAS – MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)

Štedi vodu	1,
Štedi energiju	2,
Prevashodno koristi obnovljivu energiju (npr. uključujući sopstvenu proizvodnju putem solarnih ploča, itd.)	3,
Štedi na materijalima	4,
Minimizira otpad	5,
Otpadni materijal prodaje drugoj kompaniji	6,
Reciklira ponovnim korišćenjem materijala ili otpada u okviru kompanije	7,
Osmišljava proizvode koje je lakše održavati, popravljati ili ponovo koristiti	8,
Ostalo (NE ČITATI NAGLAS)	9,
Niti jedno (NE ČITATI NAGLAS)	10,
NE ZNAM/BEZ ODGOVORA	11,

FL381 Q2B TREND MODIFIED

Q2: ROTIRAJTE STAVKE 1 DO 8

STAVKA 10 SAMO JEDAN ODGOVOR

Q2	Koje dodatne akcije za povećanje resursne efikasnosti vaša kompanija namjerava da uvede, u naredne dvije godine?
----	--

(PROČITAJTE NAGLAS – MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)

Ušteda vode	1,
Ušteda energije	2,
Da prevashodno koristi obnovljivu energiju (npr. uključujući sopstvenu proizvodnju putem solarnih ploča, itd.)	3,
Ušteda materijala	4,
Smanjenje otpada	5,
Prodaja otpadnog materijala drugoj kompaniji	6,
Recikliranje ponovnim korišćenjem materijala ili otpada u okviru kompanije	7,
Osmišljavanje proizvoda koje je lakše održavati, popravljati ili ponovo koristiti	8,
Ostalo (NE ČITATI NAGLAS)	9,
Niti jedno (NE ČITATI NAGLAS)	10,
NE ZNAM/BEZ ODGOVORA	11,

FL381 Q3B TREND MODIFIED

AKO JE ODGOVOR 1 DO 8 NA PITANJU Q1, POSTAVITI PITANJA Q3 DO Q6, OSTALI PREĐITE NA Q7

Q3: ROTIRAJTE STAVKE 1 DO 8

STAVKA 10 SAMO JEDAN KÔD

Q3 Koji su glavni razlozi zbog kojih vaša kompanija preduzima akcije za povećanje sopstvene resursne efikasnosti?

(PROČITAJTE - NAJVIŠE 3 MOGUĆA ODGOVORA)

Finansijski i fiskalni podsticaji ili ostali oblici javne podrške	1,
Očekivanje budućih promjena u zakonu	2,
Očekivanje budućih promjena u standardima za proizvode ili procese	3,
Potražnja od klijenata ili dobavljača	4,
Stvaranje konkurentske prednosti ili poslovnih prilika	5,
Dostizanje glavnih konkurenata koji su već preduzeli akcije	6,
Smanjenje troškova	7,
Životna sredina jedan je od glavnih prioriteta vaše kompanije	8,
Ostalo (NE ČITATI NAGLAS)	9,
Niti jedno (NE ČITATI NAGLAS)	10,
NE ZNAM/BEZ ODGOVORA	11,

FL381 Q4B TREND MODIFIED

Q4 Kakav su uticaj preduzete akcije za resursnu efikasnost imale na troškove proizvodnje u protekle dvije godine? Proizvodni troškovi su...

(PROČITAJTE NAGLAS – SAMO JEDAN ODGOVOR)

Znatno smanjeni	1
Neznatno smanjeni	2
Neznatno povećani	3
Znatno povećani	4
Nisu se mijenjali (NE ČITATI NAGLAS)	5
NE ZNAM/BEZ ODGOVORA	6

FL381 Q5 TREND MODIFIED

Q5 U protekle dvije godine, koliko ste prosječno godišnje uložili kako biste povećali svoju resursnu efikasnost?

(PROČITAJTE NAGLAS – SAMO JEDAN ODGOVOR)

Ništa

1

Manje od 1% godišnjeg prometa	2
1-5% godišnjeg prometa	3
6-10% godišnjeg prometa	4
11-30% godišnjeg prometa	5
Više od 30% godišnjeg prometa	6
NE ZNAM/BEZ ODGOVORA	7

FL381 Q6 TREND MODIFIED

PITATI Q6 AKO JE KOD 2 DO 6 NA PITANJU Q5

Q6 Uopšteno gledano, koliko jeste ili niste zadovoljni povratom ulaganja u resurnu efikasnost?

(SAMO JEDAN ODGOVOR)

Veoma zadovoljan(a)	1
Prilično zadovoljan(a)	2
Prilično nezadovoljan(a)	3
Veoma nezadovoljan(a)	4
NE ZNAM/BEZ ODGOVORA	5

FL381 Q7 TREND MODIFIED

PITANJE ZA SVE

Q7 Da li je u prethodne dvije godine vaša kompanija učestvovala na tenderu za javnu nabavku koji je imao zahtjeve iz oblasti životne sredine?

(PROČITAJTE – SAMO JEDAN ODGOVOR)

Da, uspješno	1
Da, neuspješno	2
Da, ali ishod još nije poznat	3
Ne	4
NE ZNAM/BEZ ODGOVORA	5

FL381 Q9 TREND MODIFIED

Q8A PITATI AKO JE U Q7 ODGOVOR 1 DO 3

Q8A Da li je vaša kompanija imala bilo kakve probleme u konkurisanju za tendere o javnim nabavkama koji su uključivali ekološke zahtjeve?

(PROČITAJTE – SAMO JEDAN ODGOVOR)

Da	1
Ne	2
NE ZNAM/BEZ ODGOVORA	3

FL381 Q10A

PITATI Q8B AKO JE U Q7 ODGOVOR 4

Q8B: ROTIRAJTE STAVKE OD 1 DO 6

Q8B Zašto vaša kompanija nije učestvovala u tenderu za javnu nabavku koji je uključivao zahtjeve iz oblasti životne sredine?

(PROČITAJTE NAGLAS – MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)

Niste ni pokušali da se prijavite jer ste pretpostavljali da je suviše komplikovano	1,
Nikada se niste suočili sa takvim tenderom	2,
Troškovi su bili suviše visoki	3,
Trebalo je predati suviše papirologije	4,
Tehničke testove ekološkog učinka ili funkcionalnosti vaših proizvoda ili usluga je bilo previše komplikovano obezbijediti	5,
Troškovi tehničkog testiranja ekološkog učinka ili funkcionalnosti vaših proizvoda ili usluga bili su previsoki	6,
Ostalo (NE ČITATI NAGLAS)	7,
NE ZNAM/BEZ ODGOVORA	8,

FL381 Q10B TREND MODIFIED

Q9 PITATI AKO JE U Q8A ODGOVOR 1

Q9: ROTIRATI STAVKE 1 DO 3

Q9 Šta je predstavljalo najveću poteškoću sa kojom ste se suočili prilikom predaje ponude na tender za javnu nabavku sa zahtjevima iz oblasti životne sredine?

(PROČITAJTE – SAMO JEDAN ODGOVOR)

Troškovi	1
Tehnički testovi ekološkog učinka ili funkcionalnosti vaših proizvoda ili usluga	2
Trebalo je predati suviše papirologije	3
Drugo	4
NE ZNAM/BEZ ODGOVORA	5

FL381 Q11

PITATI Q10 AKO JE ODGOVOR 1 DO 8 U Q1

Q10: ROTIRATI STAVKE 1 DO 3

Q10 Na koje se vrste podrške vaša kompanija oslanja u namjeri da poveća resursnu efikasnost?

(PROČITAJTE NAGLAS – MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)

Sopstvene finansijske resurse	1,
Sopstvenu tehničku stručnost	2,
Spoljnu podršku	3,
Ostalo (NE ČITATI NAGLAS)	4,
NE ZNAM/BEZ ODGOVORA	5,

FL381 Q12

Q11 PITATI AKO JE U Q10 ODGOVOR 3

Q11: ROTIRATI STAVKE 1 DO 6

Q11 Poblize, o kakvoj se vrsti spoljne podrške radi?

(PROČITAJTE NAGLAS – MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)

Javna sredstva kao što su bespovratna sredstva, garancije ili zajmovi	1,
Privatna sredstva od banke, investicionih kompanija ili fondova za rizični kapital	2,
Privatna sredstva od prijatelja ili rođaka	3,
Savjeti ili druge vrste nefinansijske pomoći od strane javne administracije	4,
Savjeti ili druge vrste nefinansijske pomoći od strane privatnih savjetodavnih i revizorskih kompanija	5,
Savjeti ili druge vrste nefinansijske pomoći od strane poslovnih udruženja	6,
Ostalo (NE ČITATI NAGLAS)	7,
NE ZNAM/BEZ ODGOVORA	8,

FL381 Q13 TREND MODIFIED

Q12 PITATI AKO JE U Q1 ODGOVOR 1 DO 8

Q12: ROTIRAJTE STAVKE 1 DO 8

STAVKA 10 SAMO JEDAN ODGOVOR

--

Q12	Da li je vaše preduzeće imalo neku od narednih poteškoća prilikom pokušaja uvođenja resurne efikasnosti?
-----	--

(PROČITAJTE NAGLAS – MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)
--

Složene administrativne/pravne procedure	1,
Teškoće prilagodjavanja vašeg preduzeća zakonima koji uređuju oblast životne sredine	2,
Tehnički zahtjevi u pravnim propisima nisu ažurirani	3,
Poteškoće u odabiru odgovarajućih akcija za resorsnu efikasnost vašeg preduzeća	4,
Troškovi ekoloških akcija	5,
Nedostatak namjenske ekološke stručnosti	6,
Nedostatak ponude potrebnih materijala, djelova, proizvoda ili usluga	7,
Nedostatak potražnje za resursno-efikasnim proizvodima ili uslugama	8,
Ostalo (NE ČITATI NAGLAS)	9,
Niti jedno (NE ČITATI NAGLAS)	10,
NE ZNAM/BEZ ODGOVORA	11,

FL381 Q15 TREND MODIFIED

PITANJE ZA SVE

Q13: ROTIRATI STAVKE OD 1 DO 8

STAVKA 10 SAMO JEDAN ODGOVOR

--

Q13	Šta bi od narednih stavki pomoglo vašoj kompaniji da poveća resursnu efikasnost?
-----	--

(PROČITAJTE - NAJVIŠE 3 ODGOVORA)

Alatka za samoocjenjivanje stepena resursne efikasnosti vašeg preduzeća u poređenju sa drugim preduzećima	1,
Konsultantske usluge o tome kako povećati resursnu efikasnost u vašoj kompaniji	2,
Bespovratna sredstva ili subvencije	3,
Savjeti o mogućnostima finansiranja i finasijskog planiranja za ulaganje u resursnu efikasnost	4,
Prikaz novih tehnologija ili procesa za povećanje resursne efikasnosti	5,
Baza podataka sa studijima slučaja o korisnosti energetske efikasnosti za kompanije	6,

Bolju saradnju između kompanija u različitim sektorima radi razvijanja novih procesa za ponovno korišćenje otpada i nusproizvoda	7,
Ukidanje pravnih prepreka za korišćenje otpada i nusproizvoda	8,
Ostalo (NE ČITATI NAGLAS)	9,
Niti jedno (NE ČITATI NAGLAS)	10,
NE ZNAM/BEZ ODGOVORA	11,

FL381 Q16 TREND MODIFIED

Zeleni proizvodi i usluge su oni sa prevashodnom funkcijom smanjenja ekoloških rizika i minimiziranjem zagađenja i resursa. U okviru ovog istraživanja to se može odnositi i na proizvode sa ekološkim svojstvima (npr., organski proizvedeno, sa ekološkom etiketom, sa značajnim udjelom recikliranog materijala, sa ekološkim dizajnom...)

Q14 Nudi li vaša kompanija zelene proizvode ili usluge?

(PROČITAJTE NAGLAS – SAMO JEDAN ODGOVOR)

Da	1
Ne, ali to planirate u naredne 2 godine	2
Ne i ne planirate takvu ponudu	3
NE ZNAM/NA	4

FL381 Q17

PITATI OD Q15 DO Q18 AKO JE U Q14 ODGOVOR 1

Q15 Koliki su udio ovi zeleni proizvodi ili usluge imali u vašem ukupnom prometu (u posljednjoj dostupnoj fiskalnoj godini)?

(PROČITAJTE NAGLAS – SAMO JEDAN ODGOVOR)

Do 5%	1
6-10 %	2
11-30%	3
31-50%	4
51-75%	5
Više od 75%	6
NE ZNAM/BEZ ODGOVORA	7

FL381 Q20 TREND MODIFIED

Q16 Koliko dugo vaša kompanija prodaje zelene proizvode ili usluge?

(PROČITAJTE NAGLAS – SAMO JEDAN ODGOVOR)

Manje od jedne godine	1
Između 1 i 3 godine	2
Više od 3 godine	3
NE ZNAM/BEZ ODGOVORA	4

FL381 Q21 TREND MODIFIED

Q17 Kada je riječ o prometu u protekle 2 godine, koja su bila glavna tržišta (zemlje / geografski regioni) za vaše zelene proizvode ili usluge?

(NE ČITATI NAGLAS - MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)

Nacionalno tržište	1,
Evropska unija (EU-28) + Island + Lihtenštajn + Norveška + Švajcarska	2,
Druge evropske zemlje, ne računajući Rusiju	3,
Rusija	4,
Zemlje Sjeverne Amerike bez SAD	5,
SAD	6,
Južna Amerika + Centralna Amerika ne računajući Brazil	7,
Brazil	8,
Afrika	9,
Bliski Istok	10,
Kina + Hongkong + Makao	11,
Južna Koreja	12,
Japan	13,
Ostale azijske zemlje	14,
Australija + Novi Zeland + Okeanija	15,

FL381 Q23

Q18: ROTIRAJTE STAVKE 1 DO 3

Q18 Na koje se vrste podrške vaša kompanija oslanja u proizvodnji sopstvenih zelenih proizvoda ili usluga?

(PROČITAJTE NAGLAS – MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)

Sopstvene finansijske resurse	1,
Sopstvenu tehničku stručnost	2,
Spoljnu podršku	3,
Ostalo (NE ČITATI NAGLAS)	4,
NE ZNAM/BEZ ODGOVORA	5,

FL381 Q24

Q19 PITATI AKO JE U Q18 ODGOVOR 3

Q19: ROTIRATI STAVKE 1 DO 6

Q19 Kakvu vrstu eksterne podrške dobija vaša kompanija za proizvodnju svojih zelenih proizvoda ili usluga?

(PROČITAJTE NAGLAS – MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)

Javna sredstva kao što su bespovratna sredstva, garancije ili zajmovi	1,
Privatna sredstva od banke, investicionih kompanija ili fondova za rizični kapital	2,
Privatna sredstva od prijatelja ili rođaka	3,
Savjete ili druge vrste nefinansijske pomoći od strane javne administracije	4,
Savjete ili druge vrste nefinansijske pomoći od strane privatnih savjetodavnih i revizorskih kompanija	5,
Savjete ili druge vrste nefinansijske pomoći od strane poslovnih udruženja	6,
Ostalo (NE ČITATI NAGLAS)	7,
NE ZNAM/BEZ ODGOVORA	8,

FL381 Q25 TREND MODIFIED

Q20 PITATI AKO JE U Q19 ODGOVOR 1 ILI 4

Q20 Koliko ste zadovoljni, ili nezadovoljni, stepenom podrške javnosti za vaše zelene proizvode ili usluge?

(SAMO JEDAN ODGOVOR)

Veoma zadovoljan(a)	1
Prilično zadovoljan(a)	2
Prilično nezadovoljan(a)	3
Veoma nezadovoljan(a)	4
NE ZNAM/BEZ ODGOVORA	5

FL381 Q26

Q21A PITATI AKO JE U Q14 ODGOVOR 1

Q21A: ROTIRATI STAVKE OD 1 DO 4

STAVKA 6 SAMO JEDAN KÔD

--

Q21A	Koja vrsta podrške bi vam najviše pomogla da proširite asortiman zelenih proizvoda i usluga?
------	--

(PROČITAJTE - NAJVIŠE 2 MOGUĆA ODGOVORA)
--

Finansijski podsticaji za razvoj proizvoda, usluga ili novih proizvodnih procesa	1,
Pomoć u pronalaženju potencijalnih tržišta ili kupaca	2,
Tehnička podrška i savjetodavne usluge za proizvode, razvoj usluga ili proizvodne procese	3,
Savjetodavne usluge za marketing ili distribuciju	4,
Ostalo (NE ČITATI NAGLAS)	5,
Niti jedno (NE ČITATI NAGLAS)	6,
NE ZNAM/BEZ ODGOVORA	7,

FL381 Q27A

Q21B PITATI AKO JE U Q14 ODGOVOR 2 DO 3

Q21B: ROTIRATI STAVKE OD 1 DO 4

STAVKA 6 SAMO JEDAN KÔD

--

Q21B	Koja vrsta podrške bi vam najviše pomogla da pokrenete sopstveni asortiman zelenih proizvoda i usluga?
------	--

(PROČITAJTE - NAJVIŠE 2 MOGUĆA ODGOVORA)
--

Finansijski podsticaji za razvoj proizvoda, usluga ili novih proizvodnih procesa	1,
Pomoć u pronalaženju potencijalnih tržišta ili kupaca	2,
Tehnička podrška i savjetodavne usluge za proizvode, razvoj usluga ili proizvodne procese	3,
Savjetodavne usluge za marketing ili distribuciju	4,
Ostalo (NE ČITATI NAGLAS)	5,
Niti jedno (NE ČITATI NAGLAS)	6,
NE ZNAM/BEZ ODGOVORA	7,

FL381 Q27B

PITANJE ZA SVE

ANKETAR: Zeleni posao je takav posao u kojem se neposredno radi sa informacijama, tehnologijama ili materijalima za očuvanje ili obnovu kvaliteta životne sredine. Ovo zahtjeva posebne vještine, znanje, obuku ili iskustva (npr. provjeru saglasnosti sa zakonima u vezi sa životnom sredinom, nadzor resursne efikasnosti u okviru kompanije, promociju i prodaju zelenih proizvoda i usluga).

--

Q22	Koliko stalno zaposlenih u vašoj kompaniji, uključujući i vas, obavlja zeleni posao dio vremena ili cijelo vrijeme?
-----	---

(ANKETARU: AKO JE ODGOVOR "NIKO" KÔD '997' - AKO "ODBIJA" KÔD '998' - AKO "NE ZNAM/BEZ ODGOVORA" KÔD '999')

			zaposlenih
--	--	--	------------

FL381 Q28